

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 137/16
V Luxemburgu 15. decembra 2016

Rozsudok v spojených veciach C-401/15 až C-403/15
Noémie Depesme a i./Ministre de l'Enseignement supérieur et de la
Recherche

V oblasti sociálnych výhod cezhraničného pracovníka sa dieťa v novozaloženej rodine môže považovať za dieťa nevlastného rodiča

V tejto oblasti sa príbuzenský vzťah nedefinuje z právneho, ale z ekonomického hľadiska v tom zmysle, že dieťa nevlastného rodiča, ktorý je migrujúcim pracovníkom, sa môže domáhať sociálnej výhody, pokiaľ tento nevlastný rodič skutočne prispieva na jeho výživu

V období od júla 2013 do júla 2014 luxemburské právo stanovovalo, že deti cezhraničných pracovníkov zamestnaných v Luxembursku alebo vykonávajúcich pracovnú činnosť v tejto krajine mohli žiadať o finančnú podporu na účely vysokoškolského štúdia („štipendium“) predovšetkým pod podmienkou, že cezhraničný pracovník v čase podania žiadosti pracoval v Luxembursku nepretržite minimálne päť rokov¹.

Pani Noémie Depesme a páni Adrien Kaufmann a Maxime Lefort žijú každý v novej rodine, ktorú založila ich biologická matka a nevlastný otec² (biologický otec sa s matkou rozviedol alebo zomrel). Každá z týchto troch osôb požiadala na akademický rok 2013/2014 o finančnú podporu na vysokoškolské štúdium v Luxembursku z dôvodu, že ich nevlastný otec tam nepretržite pracoval počas doby viac ako päť rokov (ani jedna z matiek však v tom čase nepracovala v tejto krajine). Luxemburské orgány odmietli vyhovieť týmto žiadostiam z dôvodu, že pani Depesme a páni Kaufmann a Lefort právne nie sú „deťmi“ cezhraničného pracovníka, ale len „nevlastnými deťmi“.

Títo traja študenti napadli rozhodnutie luxemburských orgánov a Cour administrative du Luxembourg (Odvolací správny súd, Luxembursko), ktorému bola vec predložená, v podstate kladie Súdnemu dvoru otázku, či v oblasti sociálnych výhod má pojem „dieťa“ zahŕňať aj nevlastné deti. Inými slovami ide o určenie, či sa príbuzenský vzťah môže ponímať nie z právneho, ale z ekonomického hľadiska.

V dnes vyhlásenom rozsudku Súdny dvor najskôr pripomína, že podľa nariadenia Únie³ pracovník pochádzajúci z členského štátu požíva v inom členskom štáte, v ktorom pracuje, rovnaké sociálne a daňové výhody ako vlastní pracovníci. Ďalej pripomína, že v oblasti občianstva Únie smernica Únie⁴ definuje deti ako priamych potomkov tohto občana, ktorí majú menej ako dvadsaťjeden

¹ Otázka predložená v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora z 20. júna 2013 vo veci *Giersch a i.* (C-20/12, pozri TK č. 74/13), či podmienka týkajúca sa minimálnej a neprerušovanej doby výkonu práce v trvaní päť rokov je diskriminačná vzhľadom na právo Únie, bola predmetom veci *Bragança Linares Verruga a i.* (C-238/15), v ktorej Súdny dvor vyhlásil rozsudok včera, 14. decembra 2016 (pozri TK č. 133/16). Podľa Súdneho dvora táto podmienka predstavuje neodôvodnenú diskrimináciu, keďže sa nezdá, že je nevyhnutná na dosiahnutie legitímneho cieľa, ktorý Luxembursko sleduje (t. j. podporiť zvýšenie podielu rezidentov, ktorí sú držiteľmi vysokoškolského diplomu v Luxembursku). Treba poznamenať, že luxemburský zákon bol od sporných skutkových okolností v tomto bode zmenený: podľa zákona z 24. júla 2014 stačí, že cezhraničný pracovník pracoval v Luxembursku po dobu piatich rokov v rámci siedmich rokov, ktoré predchádzali podaniu žiadosti o podporu.

² Ako nevlastný otec sa tu chápe muž, iný než biologický otec, s ktorým matka uzavrela nové manželstvo alebo registrované partnerstvo rovnocenné s manželstvom. Takisto výraz „nevlastné dieťa“ tu treba chápať ako dieťa, ktorého biologická matka uzavrela nové manželstvo alebo registrované partnerstvo rovnocenné s manželstvom s iným mužom, než je biologický otec.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 141, 2011, s. 1).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS)

rokov alebo sú nezaopatrenými osobami, ako **aj priamych potomkov manželského partnera alebo uznaného partnera**. Súdny dvor konštatuje, že z vývoja legislatívy Únie vyplýva, že rodinní príslušníci, ktorí môžu požívať rovnosť zaobchádzania na základe nariadenia, sú rodinnými príslušníkmi, ako ich definuje smernica. Nič nenasvedčuje tomu, že úmyslom normotvorcu Únie, pokiaľ ide o rodinných príslušníkov, bolo striktné rozlišovanie, na základe ktorého by rodinní príslušníci občana Únie v zmysle smernice neboli nutne tie isté osoby, ako sú rodinní príslušníci tohto občana, ak sa chápe v postavení pracovníka v rámci nariadenia.

Súdny dvor na základe toho dospel k záveru, **že deti manželského partnera alebo uznaného partnera cezhraničného pracovníka sa môžu považovať za deti tohto pracovníka na účely nároku na sociálnu výhodu, ako je finančná podpora na vysokoškolské štúdium**, a to o to viac, že iná smernica Únie⁵, ktorá nadobudla účinnosť po sporných skutkových okolnostiach, potvrdila, že výraz „rodinní príslušníci“ sa uplatňuje aj na rodinných príslušníkov cezhraničných pracovníkov.

Pokiaľ ide o mieru príspevku potrebného na výživu študenta, s ktorým cezhraničný pracovník nemá právny vzťah, Súdny dvor pripomína, že **postavenie rodinného príslušníka, ktorý je nezaopatrenou osobou, vyplýva zo skutkovej situácie**⁶, pričom táto judikatúra sa uplatňuje aj na príspevok manželského partnera na výživu nevlastných detí. **Príspevok na výživu dieťaťa sa tak môže preukázať objektívnymi skutočnosťami**, akými je manželstvo, registrované partnerstvo alebo aj existencia spoločnej domácnosti, a to **bez toho, aby bolo potrebné určiť dôvody prispievania cezhraničného pracovníka na túto výživu alebo presne vyčíslit' rozsah tohto príspevku**.⁷

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/54/EÚ zo 16. apríla 2014 o opatreniach na uľahčenie výkonu práv udelených pracovníkom v súvislosti so slobodou pohybu pracovníkov (Ú. v. EÚ L 128, 2014, s. 8).

⁶ Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 1985, *Lebon* ([C-316/85](#)).

⁷ Treba poznamenať, že od 24. júla 2014 Luxembursko zmenilo sporný zákon, pričom výslovne stanovilo, že deti cezhraničného pracovníka majú nárok na podporu na štúdium pod podmienkou, že tento pracovník naďalej prispieva na výživu študenta. Luxemburský zákon však stále výslovne nedefinuje, kto sa má chápať pod pojmom „dieťa“.